MET. BIBLIOG. TARNYBOS DOVANA

GAUTAS IŠ PAŠTO 1962. LIEPOS 20 D.

LAIKAS

Nr. 294

XIII M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 28 DE FEBRERO DE 1962

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual Nr. 689.755

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado

Concesión Nº 4289

Tarifa Reducida

Concesión Nº 4015

ATOMINIO KARO BAIMĖ AMERIKOJE

Praeitame "Laiko" numeryje buvo aprašyta, kaip švedai savo sostinėje Stockolme pasidarė atomines slėptuves ir pratina žmonės jomis naudotis.

Š. Amerikoje, kur busimojo karo pavojus nemažesnis, paskutiniu laiku pasigirdo taip pat įvairūs balsai spaudoje, reikalaujantis pradėti susirūpinti žmonių apgynimu nuo būsimojo karo pavojaus. Amerikos laikraščiai vis labiau užsiima šiuo klausimu. Įdomiausia, kad nuomonės yra gana skirtingos, net priešt[illegible]raujančios.

Pavyzdžiui didysis New Yorko laikraštis "New York Times" viename savo numeryje įsidėjo dviejų kitų įtakingų laikraščių priešingas nuomones būtent, kai vienas New York laikraštis paskelbė gobernatoriaus Rockfellerio patiektą 100 milijonų dolerių programą "apsaugai nuo atominių kritulių", tuo pačiu metu, kitas laikraštis "Times" įsidėjo 183 universitetų profesorių atsišaukimą, kuriame jie pasmerkia bet kokių atominių slėptuvių įrengimą, nes "tuomi kuriama atominio karo psichologija", kas pagal tuos profesorius reikštų "kad baigtųsi demokratinis galvojimas".

Šitie pavyzdžiai aiškiai rodo, kaip pakrikusi yra viešoji opinija Amerikoje. Iš vienos pusės bijamas atominio karo, iš kitos pusės jaučiama, kad karo atvėju tauta būtų nepasirengusi jį sutikti. Todėl šis nervų įtempimas jaučiamas iki pat kongresmanų, kurie taip pat dar negali apsispręsti už ar prieš sleptuves, kurios pareikalautų milijonines sumas.

Prezidentas Kennedy irgi nesuskubina padaryti nusprendimų. Nes galimas dalykas, kad tam tikri sleptuvių specialistai galėtų viską į savo rankas paimti ir padaryti neblogą biznį, pardavinėdami tokias sleptuves už gerus pinigus.

Pesimistiški balsai ir iš kai-kurių vadovaujančių asmenų, kurie teikya, kad su įvedimu slėptuvių, būtų sutverta nauja žmonių psichologija, kuri priešinasi modernaus žmogaus laikysenai, kad jis turi vėl lįsti į urvus. Tačiau, kaip ten bebūtų, viena yra aišku, kad karo pavojaus atvėju bet kokie filozavimai nustoja vertės. Todėl galima pasakyti, kad amerikonai turės priimti galimybę sulisti vėl į požemius.

Taigi modernusis XX-sis su visais savo išradimais ir patyrimais skraidant po erdves, turės prisipažinti, kad jis nemokėjo išpręsti svarbesnes žmogaus laisvės problemos. Todėl vėl teks sugrįžti į požeminius urvus, kad apsaugoti savo gyvybę.

K. Augis

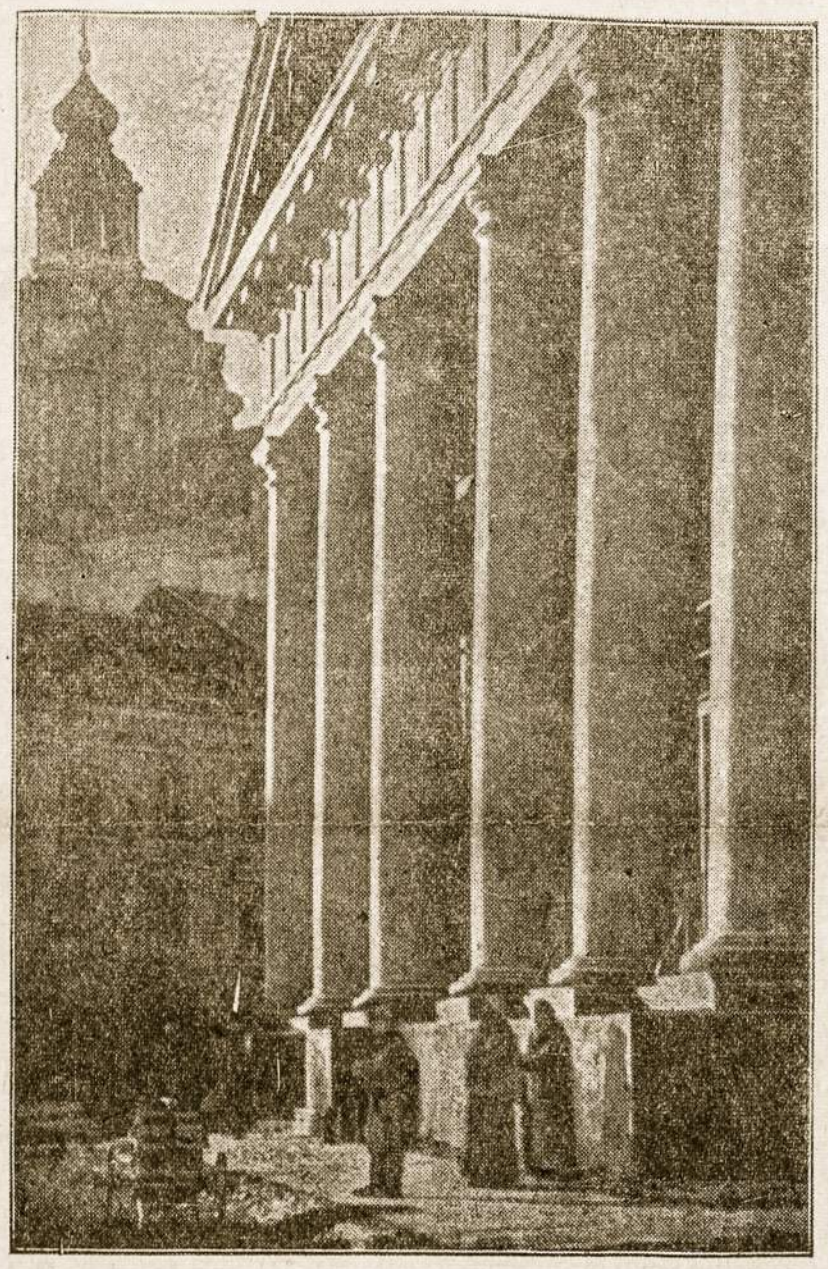

Istorinė Vilniaus katedra, kurią komunistų valdžia pavertė muziejumi.

RESOLUCION DEL CONSEJO SUPERIOR DE SOCIEDADES LITUANAS EN LA ARGENTINA

En oportunidad de conmemorarse el 44º aniversario de la proclamación de la restauración de la Independencia de Lituania, ocurrida el 16 de febrero de 1918 en la histórica y eterna capital lituana Vilnius, el CONSEJO SUPERIOR DE SOCIEDADES Y PRENSA LITUANAS EN LA ARGENTINA, habiendo convocado en magna asamblea a la colectividad lituana residente en la Ciudad de Buenos Aires y alrededores, el 17 de febrero de 1962 en el Salón Lituano, Brasil 835, Avellaneda, y por mandato expreso de esta voluntad popular,

MANIFIESTA:

1. — *Que Lituania, desde antes de la Era Cristiana, ha sido una nación independiente y soberana, situada a orillas del mar Báltico en la cuenca del río NEMUNAS (NIEMEN), adquiriendo la cultura cristiano-occidental, defendiendo esta cultura de las hordas tártaras y quebrantando por siglos la marcha germana hacia el Este; siendo actualmente, la avanzada del catolicismo en el Oriente Europeo.*

2. — *Que luego del restablecimiento de su Independencia, el 16 de febrero de 1918, fue reconocida de facto y de jure por todas las naciones del mundo, inclusive la Unión Soviética, y formó parte en un pie de igualdad con los demás en la Liga de las Naciones, el Supremo Tribunal de La Haya y demás organismos internacionales, haciendo numerosos acuerdos y pactos de amistad, no agresión y ayuda mutua, con casi todos los Estados del mundo y, sobre todo, con sus vecinos, especialmente la URSS.*

3. — *Que la Unión Soviética, el 15 de junio de 1940, utilizando el poderío de su fuerza militar, ocupó la independiente República de Lituania, quebrantando todos los acuerdos de amistad, no agresión en los asuntos internos, volviendo luego a ocuparla en 1944, incorporándola luego territorial, política y económicamente dentro de la URSS.*

4. — *Que los jerarcas de Rusia Soviética cometieron el más terrible de los genocidios en Lituania, liquidando todos los partidos políticos e imponiendo el Partido Comunista; destruyendo y deportando en 1941 y desde 1944 a 1956, a cerca de 600.000 lituanos, por ser contrarios al régimen comunista, o negarse a formar parte de los koljoses o sovjoses —novísimo sistema de servidumbre— o por simples sospechas de funcionarios rusos; restringiendo y persiguiendo las actividades culturales netamente lituanas, tratando constantemente de destruir la fe religiosa, persiguiendo a los sacerdotes, y realizando imperturbablemente la rusificación del pueblo lituano.*

5. — *Que en el año 1947, el gobierno de aquel entonces de la República Argentina suspendió sus relaciones diplomáticas con los representantes diplomáticos acreditados, de los gobiernos de Lituania y los demás Países Bálticos, bajo la presión de la Rusia Soviética.*

Por ello:

EXIGIMOS:

a) Que la URSS deje libre a Lituania de su colonialismo soviético, que implica esa dependencia gubernamental, política y económica, obligándose a que la Unión Soviética retire del suelo lituano su ejército, su policía política y secreta, sus organismos administrativos y sus organizaciones partidarias, y devuelva a su país natal a los lituanos desterrados que aún quedan vivos en Siberia y otros campos de trabajo esclavo.

b) Que, restablecida de esa manera la libertad e independencia de Lituania, se le permita a su pueblo expresar su plena autodeterminación eligiendo el sistema democrático de gobierno de su preferencia.

c) Que sean restablecidos los vínculos diplomáticos con la Legación de Lituania independiente, acreditada ante las autoridades de la Nación Argentina en 1938, por ser la verdadera representante del pueblo lituano y que defiende sus derechos de libertad e independencia.

Buenos Aires, 17 de febrero de 1962.

CONSEJO SUPERIOR DE SOCIEDADES LITUANAS EN LA ARGENTINA

Ing. ESTANISLAO BABRONIS — Secretario

JUAN CIKSTAS — Presidente

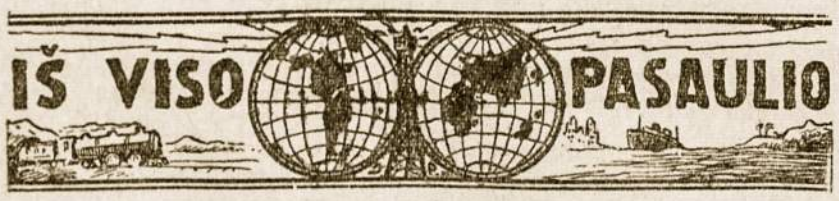

• *Buenos Aires.* — Argentinos laikraščioi "La Prensa", "El Mundo", "Critica" ir kiti savo skiltyse įsidėjo apie Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimą. Tie patys laikraščiai aprašė ir estų tautos šventę, kuri įvyko vasario mėn. 24 dieną.

• Kovo mėn. 22 d. iš Anglijos atvyks karalienės vyras *Felipe Edimburgas*, kuris kelias dienas bus Argentinos svečias.

• *Jungtinės Amerikos Valstybės.* — *Astronautas John Glenn* vasario mėn. 26 d. buvo iškilmingai Washingtone viceprezidento Johnson sutiktas ir atžymėtas bei pagerbtas. Ta proga astronauto ir jo žmonos sutikti susirinko apie 250.000 amerikiečių. Prieš tai Glenn buvo pasveikintas paties prez. Kennedy.

• *Slayton* bus sekantis satelito lakūnas po John Glenn, kuris bus erdvėn paleistas tarp gegužės ir birželio mėnesių.

• *Š. Amerikos Teisingumo ministras Robert Kennedy*, prezidento brolis, pareiškė, kad amerikiečiai Berlyno blokados atveju, esą pasiryžę ginti Berlyno miestą lygiai kaip New Yorką ar Čikagą.

• *Vokietija.* — Vasario mėnesį Vokietijoje įvyko dvi didelės gamtos katastrofos. Pirmoji tai jūros vandens pakilimas 8 metrų aukščio, kuris užliejo daug vietovių ir pridarė didelių nuostolių. Toks potvynis buvo užregistruotas tiktai 1825 metais.

Kita didelė katastrofa įvyko Berlyno mieste, kylus nepaprastai dideliam vėsului, kuris sugriovė apie 100 namų ir įlaužė "geležinės sienos" mūrus.

• *Maskva.* — Stalininės premijos vardas buvo išbrauktas iš visų knygų ir vietų. Dabar šioji premija pavadinta "Valstybinė Rusijos" premija. Taip pat ir Stalino vardo miestai, bei gatvės yra visur "perkrikštytos". Pav. Kauno laisvės alėja, kuri buvo Stalino alėja, dabar pavadinta "Lenino alėja".

• *Vatikanas.* — Lenkijos kardinolas Steponas Wyšinskis vasario 16 d. atvyko į Romą ir turėjo audienciją pas Šv. Tėvą Jona XXIII. Audiencija užtruko apie 50 minučių. Paskui vidudienį, kai Šv. Tėvas pasirodė balkone suteikti savo palaiminimą, šalia jo pasirodė ir kard. Wyšinskis, kuriam žmonės entuziastiškai plojo. Kard. Wyšinskis pasiliks keletą mėnesių Romoje padėti pasiruošti II Vatikano suvažiavimui.

• *Mirė kardinolas Aloyzas Muench.* — Vasario mėn. 15 d Š. Amerikoje mirė vokiečių kilmės kardinolas Munech, kuris po karo Vokietijoje buvo apaštališkuoju nuncijum. Vėliau buvo perkeltas į Jungtines Amerikos Valstybes, buvo didelis tremtinių draugas.

• *Popiežius paskyrė 10 naujų kardinolų.* — Vasario 17 d. Pop. Jonas XXIII paskyrė 10 naujų kardinolų, iš kurių 3 italai, 1 ispanas, 1 belgas, 1 syras, 1 portugalas, 1 peruanas, 1 čilėnas ir 1 airis. Tuomi kardinolų skaičius pasiekė didžiausią skaičių — 87 kardinolius.

• *150 metų nuo Argentinos vėliavos dienos.* — Vasario 27 d. sukako lygiai 150 metų nuo tos garbingos Argentinos valstybės dienos, kada pirmą kartą buvo padaryta ir iškelta Argentinos vėliava. Ta proga visų bažnyčių varpai Buenos Aires mieste ir apylinkės skambėjo keletą minučių, priminti tą istorinę dieną (1812.II.27).

Pasaulio Lietuviai

PRELATUI K. ŠAULIUI SUKAKO 90 METŲ

Retai kuriam žmogui leista išgyventi 90 metų amžiaus. Prelatas Kazimieras Šaulys Vasario 16-tos signataras šiais metų sausio 16 d. tyliai Lugano mieste Šveicarijoje atšventė 90 metų sukaktį.

Prel. Kaz. Šaulys gimė 1872 metų sausio mėn. 16 d. Stemplių kaime, Švėkšnos parapijoje, Tauragės apskrityje. Pradžios mokyklą baigė Švėkšnoje. Vidurinę mokyklą lankė Palangoje, kur tuomet mokinosi ir Antanas Smetona. Vėliau su juo susitiko Vilniuje — Lietuvos Taryboje.

Teologijos mokslus ėjo Žemaičių kun. seminarijoje Kaune ir Petrapilyje. Aukštuosius mokslus baigė Petrapilyje su geriausiu laipsniu (cum eximia laude) ir kartu magistro laipsniu. Diplomas buvo išrašytas paties caro Mikalojaus II vardu.

Kunigu buvo įšventintas 1899 metų birželio 29 d. Pastoracinį kunigo darbą pradėjo dirbti Panevėžyje Švento Petro ir Povilo bažnyčioje vikaru ir gimnazijos kapelionu. Čia prel. K. Šaulys praleido ir 1905 m. revoliuciją.

1906 metais buvo pakviestas į Kauno kun. seminariją dėstyti bažnytinę teisę (kanonus). Kartu dėstė lotynų ir lietuvių kalbas. Nuo 1911 metų pradėjo eiti ir vyskupo sekretoriaus pareigas iki 1920 metų.

Prel. K. Šaulys kartu labai domėjosi ir Lietuvos atstatymu ir aktyviai dalyvavo didžiajame Vilniaus seime 1905 metais kaip Krikščionių demokratų atstovas.

Dalyvavo taip pat 1917 metų seime ir pasirašė 1918 m. Vasario 16-tos Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Toliau dirbo konstitucijos ir istaigų redakcinėje komisijoje. Dirbo taip pat vėliau konstitucijos komisijoje nuo 1920 iki 1922 metų ir buvo išrinktas į Lietuvos Steigiamąjį seimą, priklausydamas prie Krikščionių Demokratų partijos. Vėliau savo kandidatūros nebestatė, o įsitraukė į bažnytinį darbą su visa energija.

Kaune įsikūrus universitetui (1922 m. vasario 16 d.), kan. K. Šaulys buvo filosofijos-teologijos fakulteto docentu, ekstraordinariniu ir ordinariniu profesorium iki 1944 metų. Per 22 metus jis mokino bažnytinę teisę kun. seminarijoje. Studentai jį mėgo ne vien dėl jo didelio žinojimo, bet dar labiau dėl jo didelio paprastumo, ramumo ir saikingumo.

1926 metais įsisteigus Lietuvos bažnytinei provincijai, arkiv. Juozas Skvireckas pasikvietė kan. K. Šaulį generaliniu vikaru, kuriuo jis išbuvo iki pat II-jo pasaulinio karo. (1944 m.) Už savo pareigų stropų ėjimą 1932 metais buvo pakeltas į prelatus, o 1937 metais į Šv. Sosto rūmų garbės prelatus.

Prel. K. Šaulys pasižymėjo dideliu socialiniu supratimu, jis padėjo daug prie labdarybės draugijų veiklos. Kartu labai rūpinosi švietimo reikalais. "Švietimo" draugijai kuriantis 1903 metais, jis buvo vienas iš pirmųjų iniciatorių. Ši draugija Lietuvoje išlaikė nemaža gimnazijų, kurios davė visą eilę inteligentų.

Prelato K. Šaulio nuopelnai mūsų visai tautai ir Kat. Bažnyčiai yra dideli. Jubiliatas tyliai ir ir kukliai atšventęs savo patriarkišką sukaktį ir toliau domisi lietuvybės reikalais, sekdamas lietuvių spaudą. Savo paskutinėje atvirutėje rašytoje "Laikui" jubiliatas pasigyrė, kad "sveika ta dar laikosi pakenčiamai, tik atmintis eina silpnyn".

Mes linkėtume mielam Jubiliatui atnaujinti savo atmintį, surašant savo gyvenimo prisiminimus, kurie mums visiems būtų labai brangūs.

Švėkšniškis K. A. S.

• Iš Argentinos nuvykęs į JAV lietuvis Vyt. Cibavičius mokytojauja Chicagos Aukšt. Lituanistikos mokykloj kaipo muzikos mokytojas. Taip pat ten mokytojauja ir ponia E. Diminskienė, buvusi "Laiko" bendradarbė, nesenai nuvykusi į Šiaurės Ameriką.

• *Adelaidės* (Australijos) lietuviai katalikai turi pasistatę savo namus ir koplyčią.

SPAUDA

Aleksas Ambrosė ruošia spaudai, "Chicagos Lietuvių Istoriją".

• 1961 metų "Draugo" literatūros konkurse Juozas Kralikauskas iš Toronto (Kanados), laimėjo pirmąją premiją už romaną "Titnago Ugnis".

• 1961 metų JAV katalikiškųjų Universitetų ir kolegijų poezijos konkurse pirmąją premiją laimėjo lietuvaitė vienuolė sesuo Antanina-Daiva Nauragytė, buvusio Kauno Operos solisto Ipolito Nauragio duktė.

URUGVAJAUS PADANGĖJE

VASARIO 16 URUGVAJUJE

Lietuvos nepriklausomybės atsteigimo 44 metų sukaktį Montevideo ir apylinkių lietuviai paminėjo su pakilusiu patriotiniu ryžtu.

Radijų Independencia ir Sarandi bangomis specialiose programose apie Lietuvą, jos problemas bei sovietinį kolonializmą joje eilę paskaitų ir kalbų pasakė Min. dr. K. Graužinis, K. Čibiras, ištikimas lietuvių bičiulis J. Martinez Bersetche, Liet. Kultūros Draugijos pirmininkas Vyt. Dorelis, Bendruomenės pirmininkas M. Svečiulis ir kiti.

Sostinės spauda šiemet Lietuvai ir dabartinei jos padėčiai skyrė dar daugiau dėmesio kaip kasmet. Dienraščiai: El Dia, El Pais, El Plata, El Diario Espačol, Gremialismo Libre paskelbė savo bendradarbių lietuvių straipsnius, o kiti svarbūs dienraščiai, kaip: El Debate, La Mañana. El Bien Publico įsidėjo L. Kultūros Draugijos manifestą, išsamiau pasisakantį prieš sovietų imperializmą ir už savo tėvų žemės išlaisvinimą.

Vasario 16 d. vakare Lietuvos Pasiuntinybėje buvo kuklus priėmimas, kuriame dalyvavo būrys atsakingų tautiečių ir Lietuvos draugų. Jų tarpe buvo Urugvajaus Užs. R. Ministerijos protokolo direktorius Dominguez.

Visuomeninis minėjimas įvyko šeštadienio naktį Kult. Draugijos patalpose. Kaip kasmet, dalyvavo šimtai lietuvių pakilusia nuotaika. Programoje pasireiškė šešetas kalbėtojų, Lietuvos Ministru pradedant, kroatų ir latvių atstovai su sveikinimo žodžiu, Vyt. Dorelio vedamas choras ir N. Stanevičiūtės paruošta mažųjų grupė su tautiniais šokiais.

Tėvynės šventė buvo baigta sekmadienė iškilmingomis pamaldomis lietuvių bažnyčioje, kur mišias už Lietuvą laikė ir atitinkamą žodį tarė kun. Dr. P. Daugintis. Asistuojant vėliavoms ir tautiniuose rūbuose jaunimo atstovams, dalyvaujant Lietuvos Pasiuntinybės personalui ir gausiems tautiečiams pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

PAGALIAU IŠVAŽIUOJA

Po ilgų laukimų ir išleistuvių pagaliau išvyksta "sovietinėn tėvynėn" Diktorų šeima. Sakosi, nuolatiniam apsigyvenimui. Jų duktė čia buvo ilgus metus lietuvių komunistų sekretorė ir esanti taip "zalužona", kad lyginama net su liūdno garso Melninkaite...

Jinai prieš keletą metų jau kaip ekskursantė lankėsi Lietuvoje. Nors grįžusi sovietinį pragarą gyrė kiek į manydama, bet jo gerbūviu nei ji pati, nei jos tėvai turbūt neperdaug tiki, kad dabar išvykdami "prakeiktoj kapitalistinėj" šaly apsirūpino viskuo, net senų virtuvės indų ir šienikų nepamiršdami...

VERTA PASIKLAUSYTI

Kiekvieną šeštadienį per Radio Independencia, baigiantis J. Vaštako valandai, tai yra 10 minučių prieš devynias naktį, turi savo specialią valandėlę "La Voz de la Libertad" žinomas žurnalistas, veikėjas ir senas lietuvių draugas, J. P. Martinez Bersetche. Toje trumpoje programoje apžvelgiama pasaulinė kova prieš komunizmą, dažnai minint Lietuvos padėtį ir lietuvių kovas už išsilaisvinimą. Tėvui kaipo pranešėja talkina jo duktė Airam, o kitais būdais padeda lietuviai patriotai.

Leonas Muškėtas pijanistams padeda įsigyti naujus pianus ir taiso senus. Lietuviams nuolaida. Kreiptis šiuo adresu: Pasaje Mónaco 4429, T. E. 50-5948.

Okupuotoje LIETUVOJE

TAURAGĖS KLEB. "TURTAS" IR PARTIJOS PYKTIS

(Elta) Vilniaus "Tiesos" dienraštis savo korespondentus siuntinėja po įvairias Lietuvos vietas. 1961 m. pabaigoje, vienas jų, V. Miniotas, nuvykęs į Tauragę su pasipiktinimu patyrė apie vietinio klebono J. Beinoriaus turimas nuosavybes. Paskelbęs savo straipsnį ("Tiesa", 298 nr.) V. Miniotas iškėlė tai, kad klebonas su vikaru ir varpininku vaidąs 70 arų (vos apie du trečdalius ha) sodą, turįs daržus, gyvenamąjį namą, ūkinius pastatus. Visų tų klebono *"nusikaltimų" kaltininkais, pasirodo, esą, vietiniai komunistai,* su Tauragės miesto vykd. komiteto pirmininku A. Norušiu ir rajono vykd. komiteto pirm. T. Žąsyčiu priešaky.

ŽVEJOJA PRIE AFRIKOS KRANTŲ

(E) Žvejoti sardinių prie Afrikos krantų gruodžio mėnesį išvyko du Lietuvos žvejybiniai laivai: šaldytuvas "Zigmas Angarietis ir kapitono Č. Budrio vadovaujamas traleris "Liudas Giira". Laivai žvejoja Angolos vandenyse. Kiekvienas laivas turi sužvejoti po 27.000 centnerių žuvies.

DRAUGYSTĖS SU LENKIJA SKYRIUS KAUNE

(E) Vilniaus radijas pranešė, kad Kaune įsteigtas Sovietų Sąjungos - Lenkijos draugystės draugijos skyrius. Steigiamajame susirinkime kalbėjęs "Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos" pirmininkas Rotomskis pareiškė, kad įsteigus tokį skyrių bus galima geriau susipažinti su Lenkijos kultūriniu ir ūkiniu gyvenimu.

NESĄ KONKORDATO SU VARŠUVA

Pernai Chruščiovui pasikeitus sveikinimais su Popiežium (tai buvo pranešta tik lenkų spaudoje) vakarų spaudoje atsirado spėliojimų, kad sovietai siekią sudaryti konkordatą su Vatikanu lenkų pavyzdžiu. Iš Lenkijos pranešta, kad buvęs Lenkijos - Vatikano konkordatas dar 1945 m. buvo atšauktas tuometinės lenkų vyriausybės, vėliau daryti žygiai atnaujinti konkordatą buvo nesėkmingi. Jei lenkų pavyzdžiu norima įeiti į ryšius su Vatikanu, tai sudarytų kliūčių, nes Romos Katalikų organizacija Sovietuose beveik visai jau išnykusi. Vieną išimtį tesurado vyskupijų likučiai Lietuvoje.

SKELBIA ATEISTINIUS KONKURSUS

(E) "Kauno tiesos" laikraštis paskelbęs konkursą ateistine tema jau paskelbė ir rezultatus. Redacija gava apie 50 kūrinėlių. Pirmąją premija atžymėti nerasta nė vieno. Antrąja atžymėtas V. Lapuko apsakymas, trečiąja A. Bermano, D. Riabovo, A. Zobako, R. Jalinsko apsakymai ar apybraižos. Iškeldama tokių konkursų šių dienų Lietuvoje svarbą, redakcija paskyrė ir kelias paskatinamąsias premijas.

GIMTINĖ

Lietuvos krašteli, kur ašai gimiau
Pirmą syk saulutės šviesą ten mačiau,
Ten brangūs tėveliai mane užaugino
Ir garbinti Dievą mane išmokino.

Dabar jų beliko tik šaltas kapelis
Bet mano širdyje skamba jų vardelis.
Aš daugel prisimenu vaikystės dienelių,
Ir dar daugiau vargais numindžiuotų takelių.

O sugrįšti norėtųsi bent vieną kartą
Ir prie tevėlių kapo iš gilumos tarti:
Amžiną atilsį tariu už jų brangią sielą
Te ramiai ilsisi būdami pas Dievą Tėvą.

Sudėjo Marta Dargužaitė-Daujotienė

TADUKO BĖDOS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Mokslas ✦ Menas ✦ Literatūra

VANDENYNO GILUMOJE ŠVILPAUJANČIOS ŽUVYS

Dažnai minimoji "tyla jūros dugne" yra nesąmonė. Priešingai, pagal naujausius tyrinėjimus, tenai, apačioje, yra pragariškas triukšmas. Šitą triukšmą, sako, kelia vadinamosios "nebylės" žuvys. Bet pasirodo, kad tokių nebylių žuvų nėra. Keletos kilometrų ilgio kabeliu buvo nuleisti į jūrų gilumą specialūs mikrofonai. Garsai iš tenai pasigirdo įvairių įvairiausi: traškėjimas, braškėjimas, šnypštimas, kaukimas, staugimas, riksmas ir stenėjimas. Be to, ten mykiama, tartum būtų didelės kaimenės karvių, kurkiama, tartum koncertuotų varlės, ir būgnijima ir švilpiama, kaip kariniuose žygiuose.

Kaip gi tos žuvys sukelia tokį triukšmą? Jos gi neturi gerklės kaip žinduoliai gyvuliai. Pagal naujausius tyrimus, jos trina savo griaučių kaulus vieną kitą, kaip rykliai žandų dantimis, pelėkais ir pan. Šitais garsais jie "susikalba" viens su kitu, ypač poravimosi metu, arba baido savo priešus.

Dar tiktai prieš kelerius metus žinomi mokslininkai galvojo, kad jokios gyvybės negali būti 7000 metrų gilumoj. Tačiau naujausieji tyrinėjimai šitą pažiūrą atmeta. Panaudojant specialius nardymo aparatus, kurie turėjo putnago (kvarco) 18 centimetrų storumo languti, galima buvo stebėti gyvybės reiškimąsi didžiausioj jūros gilumoj. Specialios lempos apšviesdavo tamsų, kaip naktis, vandenį. Tenai apačioje, jūros gelmėje, kur neapsaugotas žmogus per sekundę būtų suspaustas į tyrę, gyvena nesuskaitomos žuvų rūšys. Kai kurias tų žuvų pavyko išimti iš ten ir sužinoti jų gyvybės paslaptis: jos neturi savo kūnuose dujų, o visi kūno audiniai pilni skysčio tad galingas išorės spaudimas joms nesudaro jokios žalos.

Pasakos apie milžiniškas jūros pabaisas nieko bendra neturi su teisybe. Joms pagrindą gal bus davusi vadinamoji "dryžuota" žuvis. Jos kūnas yra ilgas, kaip žalčio, dryžuotas, kaip zebros, ir ji turi galvą, kaip arklio.

Taip pat netiesa, kad jūros dugne visiškai tamsu. Nors tenai neprasiskverbia nėmažiausias saulės spindulys, bet žuvys turi savo šviesą. Kaip Šv. Jono vabalėliai, taip ir žuvys leidžia fosforinę šviesą. Kai kurios turi tokius "žibintus" ant galvos, arba šviečiančius dažus ar taškus po visą kūną. Aštuonkojis jūros gelmėje išleidžia ne rašalinį skystimą, kaip tokia pat žuvis viršutiniuose jūros vandens sluoksniuose, bet šviečiantį skystimą, kuris apakina priešą. Neseniai Amerikos mokslininkai ištraukė iš 5000 metrų gilumos žuvį, kuri sveria apie 15 centnerių. Tai buvo vadinamasis "Hakenrochen" — ryklys su vąšu. Tas gyvulys turėjo ant savo kūno 36 "žibintus" — organus, kurių pajėgumas atitinka 1800 vatų. Be to, jis buvo radioaktyvus. O iš 7000 m. gilumos buvo ištraukta dar kita žuvis prožektorius, trigubai radioaktyvesnė, negu ryklys su vąšu. Žmogui būtų pavojinga patekti arti tokios žuvies. Bet kodėl tas radioaktyvumas ne kenkia tai žuviai, dabar tiriama. Bet mokslininkai jau žino, iš kur susirado tas radioaktyvumas. Jūrų gilumoje, kur jos gyvena, yra labai daug radioaktyviųjų mineralų, kurių dalis ištirpsta vandenyje ir kurias žuvys prisiima sau.

Jūrų vandenys sudaro apie du trečdalius mūsų žemės paviršiaus. Tie du trečdaliai nuo 4000 metrų gilumos dar menkai tėra ištirti. Dabar vakarų ir rytų mokslininkai tęsia savo tyrinėjimus jūros gelmėse, Palauksime naujų staigmenų.

Rašo V. Čekauskienė

Paimta iš "Europos Lietuvio".

SUDIEV TĖVYNE!

Sudiev tu brangi mano Tėvyne!
Sudiev jūs upės ir kalnai,
Sudiev tėveliai ir sesutės
Apleisiu jus gal amžinai...

Sudiev pavasario gėlelės,
Mylėjau aš jus širdingai
Saulėteky mirgėjo ašarėlės
Ir kvepėjote taip meiliai

Gal kur šalyje tolimoj
Vargsiu viena tarp svetimų
O mylimajai Tėvynei
Pinsiu vainikus iš dainų.

Ar teks man kartą dar sugrįžti,
Tėvynę mano brangią pamatyti?...
Skausmų suspaustą širdį išlieti
Ir bočių kapus ašarom apšlakstyti?

O man numirus tegul sesutės
Žalių gėlių vainiką nupins
Ir kur mano kūnas ilsėsis
Lelijom ir rūtom apsodins.

Tegu man brolelis meilingas
Ant kapo aukštą kryžių pastatys
Ir kada tik mane prisimins,
Už sielą amžiną atilsį pasakys.

Sudėjo Morta Dargužaitė-Daujotienė, palikdama Lietuvos šalį.

ŠEIMA MODERNIŠKAME AMŽIUJE

KRIZĖ MOKYKLĄ PRADĖJUS

Daugelis tėvų ir suaugusių mano, kad vaikai pergyvena krizę tik lytinio brendimo metu. Iš tikrųjų, vaikai tokių kūno ir dvasios sunkiu laikotarpiu pergyvena daugiau. Čia aprašysime vieną tokių, kuri vyksta pradėjus vaikui mokyklą lankyti.

Pradėjęs mokyklon eiti, vaikas atsiduria visai kitoje aplinkoje. Iškyla mokytojo, kitų to pat amžiaus vaikų bei jų grupių įtaka.

Vaiko protinės galios ir funkcijos yra jau stiprokai išsivysčiusios. Jis pats jau pradeda vis daugiau dalykų suvokti, atidengti.

Atidengia ir tėvų bei vyresniųjų silpnybes. Tėvas, motina, buvę iki šiol viską galį, visą žiną ir idealūs žmonės, pasirodo esą ne tokie.

Be to, šio amžiaus vaikai, dėl greito augimo yra padžiūvę, nestiprūs ir įvairių bacilų greit užkariaujami. Ligos priverčia juos neromis nenoromis atsilikti nuo mokyklos kurso, būti daugiau vėl priklausomais nuo tėvų ir pasinešti "priverstino egoizmo" pusėn.

Dėl viso to 6-7 metų vaikas pergyvena tikrą *krizę, besiekdamas dvasinės ir socialinės autonomijos,* nepriklausomybės, kuri jam nesuteikiama be priešinimosi tėvams, broliams ir globėjams.

Todėl šis amžiaus perijodas yra šeimos ginčų, pykimosi su broliais, seserimis ir įvairių sunkumų su tėvais laikas.

MENKAVERTIŠKUMĄ PERGALINT

Privalėjimas nusilenkti drausmei, ne kartą tėvų ir mokytojų griežtom bausmėn palaikomi, atsilikimas moksle dėl ligų, ne pasisekimai mokyklos bendrų tarpe, neretai turimi sunkumai dėl švebeldžiavimo, mikčiojimo ar kairumo sukelia daugelyje vaikų menkavertiškumo jausmą — žvilgsnis tampa bailus, judesiai nedrasūs, pasirodo nepasitikėjimas savimi, nesuvaldomi išsišokimai ir t. t.

Tėvai ir suaugusieji turėtų tai žinoti ir savo griežtų ar nesupratlyviu elgesiu dar labiau nepagilinti šią menkavertiškumo sąmonę. Priešingai gali ir turi padėti ją pergalėti. Jeigu per metus laiko ar bent iki ateinančios krizės 12-siais metais šis menkavertiškumo kompleksas nebus visiškai pašalintas, vaikas nuo jo kentės per visą savo gyvenimą.

Todėl su šio amžiaus vaikais negalima būti žiauriais ar perdėtai griežtais. Išdėstyti "kodėl" reikalaujama ir žiurėti įvykdymo.

Gi vaikui su menkavertiškumo jausmu reikia parodyti daugiau įvertinimo, šilumos ir meilės bei glamonėjimų, kaip ligoniui, nors be silpnumo žymių ar perdėjimo. Reikia duoti jam progos "išsidūkti" smarkiame žaidime ar darbe, o mergaitei — ritmiškame šokyje ar tyrame ore dirbant ką drauge su motina.

Iš viso daug padeda vaiko savigarbos atgavimui, pasitikėjimo ir atvirumo tėvams palaikymui patikėjimas vaikui kurių nors pareigų, kaip stalo padengimas, daržovių ar vaisių paruošimas, gėlių prižiūrėjimas. Tuo jis didžiuosis, jei tai bus įvertinta ir jam pristatyta kaip jo įnašas šeimos labui, o ne kaip sunki pareiga.

Reikia jam sudaryti ir kitų progų, kad toks vaikas pats nesusirastų galimybių, "išlyginti" savo silpnumo jausmą mušdamas mažesnius brolius, seseris, silpnesnius vaikus, kankindamas gyvuliukus, vogdamas ir nešdamas tai draugams ar pradėdamas gyventi vaizduotės pasaulyje.

NEPRIKLAUSOMUMĄ ĮVERTINANT

Vaiko autonomijos, nepriklausomybės siekimui daug padeda turėjimas savo kampelio. Todėl duokime jam atskirą stalą, spintelę ar bent vieną du stalčių su jo vieno turimais raktais. Neturėdamas kur saugoti savo "radinių" ir sekretų, vaikas juos saugoja savo širdyje ir uždaro ją mums.

Taip pat *leiskime jam pačiam daryti patyrimų,* eksperiencijų pakol tik negresia tikras pavojus jo akims ar gavimui kokios ligos. Atsiminkime — ir mums mūsų tėvų patyrimai patarimo formoje pradėjo tik tada padėti, kai patys juos patikrinome! Palaikyt geriau savo autoritetą religijos ir doros sričiai, kur vaikui iškrypimo ir klaidų pavojus yra grėsmingiausias.

Bet ir čia nelengva. Mat, 7 metų vaikas pergyvena gilią moralinę krizę, jam atidengus tėvų silpnybes, pasiklausius jų skaudžių ginčų. Griuva jo idealai, taip gerbti ir aukštinti tėvai! Tik *religija padeda jam tai pergyventi,* mokydama, kad tik Jėzus ir Marija yra tobūli, idealūs, šventi žmonės, tik Dievas be galo geras. Nuo 7 iki 10 metų besivystas pamaldumas padeda vaiko doros nusistovėjimui. Be to, teikia paramos ir mokykla ir tie naujieji socialiniai santykiai. Todėl tėvų pareiga rūpintis savo vaikų mokykla ir bent dėl vaikų laimingos ateities būtinai išvengti savo ydų ir aštrių savitarpio ginčų parodymo.

Pagal *Guy Jacquin* paruošė *P. D.*

ROBERT PAYNE APIE LIETUVIŲ LIAUDIES DAINAS

Robert Payne, žymus angloamerikiečių romanistas, poetas ir biografas yra rašęs apie daugelį tautų ir civilizacijų. Tarp jo virš 60 knygų randame tomus apie kiniečių poeziją, islamą, Persiją,, Indiją, Graikiją, Rusiją, ir t. t. Su lietuvių dainomis Payne pirmą sykį tesusidūrė 1961 metų pavasarį. Štai jo nuomonė apie jas:

"Aš nešinau nieko Vakarų literatūroje, kas prilygtų Lietuvos dainų grožiui ir tyram primityviam spindesiui. Jos, atrodo, buvę parašytos pasaulio rytmetyje, ir rasa dar tebėra ant jų.

Žmonės, kurie jas rašė ir dainavo yra labiausiai pavydėtini iš bet kurių gyventojų. Jie turėjo gilų, instinktyvų jausmą paprasčiausiems dalykams — miškams ir tekančiam vandeniui ir merginų veidams ir dangaus spalvoms. Jie dainavo bemeniškai, tarsi dainuoti būtų taip lengva, kaip kvėpuoti, bet kiek daug meno yra jų bemeniškume!

Tame yra dainos versmė".

Payne išvertė tuziną lietuvių liaudies dainų lietuvių poezijos rinktinei anglų kalboje, The Green Oak.

"Draugas"

KNYGA IŠ KARO DIENŲ

"Laiko" Redakciją pasiekė Aloyzo Barono premijuotas romas "Lieptai ir Bedugnės", su kuriuo Redakcija trumpai supažindina mielus skaitytojus.

Mūsų naujos emigracijos rašytojas Aloyzas Baronas pernai pasirodė su nauju romanu, kuriame vaizduojamas yra paskutiniojo karo laikotarpis Lietuvoje ir Vokietijoje su visais pabėgėlio pergyvenimais.

Šiame romane autorius yra labai realus, kartu su dideliu sąmojum ir kartais humoru perduoda užgriuvusius Lietuvos žemę vargus: vokiečių traukimąsi iš bolševikų vijimąsi. Šiame romane parodoma pabėgelio žmogaus psichologija su visais žmogiškumais: su nusivilimu ir karteliu, su okupantų žiaurumu ir karo negailestingumu.

Štai pagauna iš darbo keturių vaikų tėvą ir be jokių kalbų varo kasti apkasų, žmona seka paskui verkdama, bet vokiečių karininkas nustumia ją be pasigailėjimo. Kas išgyveno pabėgimą, tas gyviai prisimins anas tragiškas dienas, o visiems kitiems skaitytojams ši knyga paliks tikrai gilų ir sukrečiantį įspūdį.

Knyga parašyta labai gyvu ir vaizdžiu stiliumi, su dideliu realizmu ir kartu su įdėjiniu svarstymu. Knygą spausdino "Draugo" spaustuvė, su dail. A. Kurausko gražiu aplanku. Knyga turi 279 puslapius ir kainuoja 3 dol. arba 250 pezų. Kas norėtų užsisakyti, gali kreiptis į "Laiko" redakciją.

KOMPOZITORIŲ SUVAŽIAVIMAS VILNIUJE

(E) Vasario 7-11 d. d. Vilniuje vyko ketvirtasis Lietuvos kompozitorių sąjungos suvažiavimas. Jis buvo atidarytas filharmonijos salėje atlikus J. Indros simfoniją "Griuvėšių miestas" (pagal S. Neries poemą). Dar prieš suvažiavimą muz. J. Karosas "Literatūros ir Meno" savaitraštyje (4 nr.) buvo pažymėjęs, kad lietuviai kompozitoriai turi suartėti su visuomene-jie privalą daryti išvykas į įvairias Lietuvos vietas, bendrauti su žmonėmis. O pats suvažiavimas turėjęs apsvarstyti, kuriuo būdu ir kompozitoriai turį prisidėti "formuojant naują žmogų". Suvažiavime dalyvavo svečiai iš Maskvos, Leningrado, iš "broliškų respublikų". Suvažiavimo metu dar buvo išpildyti Dvariono, Kleinickio, Klovos ir kt. kūriniai, pastatyta Baumilo opera "Paskenduolė".

BUVO SUVAŽIAVĘ DAILININKAI

(E) Kom. partijos suvažiavimas Maskvoje privertė ir dailininkus apsvarstyti "naujai iškilusius" uždavinius. Vasario 9 d. jie buvo suvažiavę į Vilnių. Pasak dailininkų sąjungos ats. sekretoriaus K. Bogdano, dailininkai siekią parodyti "nūdienį žmogų ir jo darbus". Pranešimą padarė dailininkų s-gos pirm. Kuzminskis, suvažiavimą sveikino partija, be to, atvykę atstovai-dailininkai iš įvairių "broliškų respublikų".

NAUJAS MOKSLININKO DARBAS

(E) Kiekvienais metais Lietuvos miškų kirtavietėse sudeginama 70 tūkstančių kūbinių metrų šakų. Technikos mokslų kandidatas Stasys Jonaitis paruošė technologiją plokštėms iš šakų ir kelmų pluošto gaminti. Tokios plokštės bus naudojamos statyboje. Mokslininko nuomone pradėjus gaminti plokštes, atliekos Lietuvos miškuose nebebus be reikalo naikinamos.

Sekmadienio Rimčiai

KAS YRA ALKOHOLIKAS?

Aš pats būdamas alcoholikas, mėginsiu trumpai su tuo supažindinti lietuvišką spaudą. Daug žmonių šį terminą labai klaidingai supranta, galvodami, kad čia blogas bei pažeminantis žodis. Kiekvienas alkoholikas yra ligonis, o alkoholizmas yra liga, nuo kurios vaistų galutinai pagydyti, nėra. Geriausias ir vienintelis vaistas (mano, ir daug tokių kaip aš) manymu yra sąžiningas pačio žmogaus nusistatymas nustoti vartoti alkoholinius gėrimus. Tas yra labai paprasta, bet labai sunku. Nustoti gerti alkoholį yra vienas dalykas ir išsilaikyti negeriančiam antras dalykas.

Asmuo, apie kurį čia kalbu, yra sergantis trimis ligomis, būtent: fižiškai, dvasiškiai ir protiškai. Nusistačius ir sustojus gerti, yra labai sunku išsilaikyti pačiam vienam. Tam sunkumui negalėti 1935 metais yra gimusi organizacija Alcoholics Anonymous arba trumpai visur vadinama AA.

1935 metais vienas didelis New Yorko biznierius, Bill W., kankindamasis nuo šios ligos, daręs ką tik galėjęs, pasigydyti, apėjęs daug gerų daktarų, bei ligoninių ir dar kartą mėgindamas vieną iš daktarų, pataikė į tokį pat ligonį, kaip jis pats. Tai buvo Dr. Bob S., iš Akron, Ohio.

Taigi iš tų vyrų gimė Alcoholics Anenymous organizacija. Faktinai angliškai vadinama Fellowship. Trumpai prieiname kas yra Alcoholics Anonymous. Maždaug 300 tūkstančių vyrų ir moterų, kurie sustojo gerai padedami kitų alkoholikų. Moterų maždaug yra vienas penktadalis minėto skaičiaus.

AA nežiūri nei religijos nei politinių įsitikinimų. Joje yra visokių religijų, visokių profesijų, specialybių bei tautybių žmonių. AA neturi prezidentų, pirmininkų bei AA profesionalų. Yra viena generalinė, jungianti pasaulyje esančias AA grupes raštinė New Yorke. Ten yra spaudinama spauda bei verčiama į skirtingas kalbas. Ten dirba keletas apmokamų tarnautojų. Visame pasaulyje yra 8700 pavienių grupių, kurios kiekviena išsilaiko. AA nariu būti labai paprasta. Nereikia pasirašyti, nieko mokėti, jokių blankų pildyti, bet pasižadėti. Vienintelis prašymas yra: sąžiningai norėti nustoti gerti. Paprasta, bet sunku. Taip pat AA grupių galima rasti ligoninėse, kalėjimuose, bei kariuomenėje, kurios dirba kartu su minėtų vietovių administracijomis. Kiekvienos grupės bei kiekvieno alkoholiko tikslas yra padėti dar tebesikankinančiam nuo alkoholio. AA grupės daugelyje atvejų dirba kartu ir su kitomis organizacijomis, tikslu padėti kenčiamčiam alkoholikui. Pav., dažnai būna susirišę su parapijų klebonais, policijos viršininkais, miesto majorais bei daktarais. AA filosofija yra gimusi iš alkoholikų ir alkoholikams. Visa AA filosofija yra sutraukta į 12 laiptų. Angliškai The twelve suggested steps of AA.

Kaip anksčiau minėjau, šioje organizacijoje niekas nėra verčiamas daryti tai kas nurodoma, bet viskas yra mėginama padėti patarnauti tiems žmonėms kurie yra perkentėję tą baisų momentą, bei kančias, kurias alkoholis yra padaręs. Gal kam nors bus įdomi trumpai sutraukta AA filosofija.

Seka dvylika patarimų (laiptų).

1) Mes prisipažįstame, kad esame bejėgiai prieš alkoholį ir kad mūsų gyvenimas pasidarė nesuvaldomas.

2) Įsitikinome, kad yra kita, didesnė jėga, kaip mūsų pačių, ir kad ji gali mus atvesti į normalų gyvenimą.

3) Padarėme nusistatymą ir mūsų norus, ir gyvenimą pavedėme Dievui, kaip mes Jį suprantame.

4) Padarėme savo asmens inventorių (sąžinės sąskaitą).

5) Prisipažįstame Dievui, patys sau ir kitiems visas savo klaidas.

6) Mes esame pasiruošę, kad Dievas pašalintų visas mūsų klaidas.

7) Sąžiningai prašome Jo, kad Jis mums padėtų ateinančias klaidas pašalinti.

8) Pasižadame prisiminti visus žmones, kuriuos esame įžeidę ar nuskriaudę ir mėginti jiems atsilyginti.

9) Atsiprašyti tuos žmones, kad tuo pačiu nenuskriaustume kitų.

10) Tęsti daryti savo asmens inventorių ir kur esame klaidingi — prisipažinti.

11) Per maldą mėginti būti arčiau Dievo, kaip mes Jį suprantame, ir prašyti Jo, kad Jis mums padėtų išsilaikyti mūsų nusistatyme.

12) Turint dvasinį atgimimą, kaip aukščiau suminėta, mėginti padėti tam alkoholikui, kuris dar tebekenčia ir tuo pačiu mėginti viską daryti, kas geriau.

Šiuo trumpu aiškinimu apie AA aš nenoriu jieškoti naujų narių, bei padidinti alkoholikų skaičių, bet gal kada nors, kam nors, būtų aiškiau žinoti, bei lengviau suprasti, kas yra AA.

VIENA DARBO VALANDA UŽ PIETŲ AMERIKĄ

Laike žosistų metinio susirinkimo Utrechto miesto buvo nutarta kreiptis į viso pasaulio darbininkus, kad kiekvienas paaukotų bent vienos dienos uždarbį misijų reikalams Pietų Amerikai. Vokietijoje per Kalėdas buvo surinkta 20 milijonų markių (5 mil. dolerių).

AVELLANEDOS VYSKUPAS EMILIO DI PASQUO IŠSIUNTĖ ISPANIJON DARBININKŲ DELEGACIJĄ

Šių metų sausio mėn. 28 d. Avellanedos vyskupas *Emilio di Pasquo* išsiuntė Ispanijon delegaciją susidedančią iš vieno kunigo, dviejų darbininkų ir vienos darbininkės, kad jie tenai susipažintų su nauju darbininkų sąjūdžiu, pavadintu *"Hermandades del Trabajo"* (Darbo Brolijos), kurios Ispanijoje su dideliu pasisekimu jau 15 metų kaip veikia. Pasiųstoji delegacija iš Avellanedos grįžusi Argentinon bandys tokias "Darbo Brolijas" čia steigti, kad apginus darbininkų reikalus.

ARG. KARDINOLAS ANTONIO CAGGIANO ŠVĘS AUKSINĮ KUNIGYSTĖS JUBILIEJŲ

Argentinos Primas ir kardinolas, Buenos Aires arkivyskupas A. Caggiano, kovo mėn. 23 dieną švęs savo kun. auksinį jubiliejų. Tam tikslui buvo įvesta speciali pašto agentūra prie Kurijos (Suipacha 1032, Buenos Aires), *kuri veiks iki kovo mėn. 23 dienos. Būtų gražu, kad lietuviškos draugijos ir institucijos pasiųstų ta proga sveikinimus.*

Redakcija

AUGA PROTESTANTŲ SKAIČIUS P. AMERIKOJE

Neseniai Limoje įvykusioje II Evangelikų Konferencijoje buvo pareikšta, kad protestantizmas vis labiau plečiasi Pietų Amerikoje. Dabar jau priskaitoma pagal juos apie 9 mil. protestantų, kas sudarytų 5 procentus visų gyventojų. Pagal katalikų vyskupų pereitų metų statistiską, protestantų skaičius paduotas 7.300.000. Taigi per trumpą laiką jų skaičius žymiai padidėjo.

"VITRAL"
Vitrinų Fabrikas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

La acreditada y conocida
Fiambrería Alemana
de Cuika Constantino
Olavarría 185 — Quilmes

TŪKSTANČIAI ATEISTŲ MILITANTŲ LIETUVOJE

Vilniaus radijas oficialiai pranešė, kad Lietuvoje yra užsimota galutinai suduoti paskutinį smūgį religijai. Tam tikslui esą suorganizuota apie 17.000 ateistų militantų, kurie visame kraštė turės pradėti akciją, prieš religiją.

Šios akcijos pasekoje Klaipėdos klebonas kun. Povilonis gavo 8 metų kalėjimo, jo vikaras kun. Bronius Burneikis 4 metus už neva "pinigų spekuliaciją". Kaip gerai žinome, komunistų partija pati prieš kurį laiką garsinosi, kad leidžia statyti Klaipėdoje bažnyčią, bet vos ją pastačius, tuojaus pat buvo pradėta akciją prieš kleboną, kad būtų galima bažnyčią konfiskuoti ir panaudoti savo tikslams.

Ši nauja akcija prieš religiją ir bažnyčią yra varoma visoje Sovietų Sąjungoje. Pavyzdžiui Moldavijos vienoje srityje iš veikusių 25 bažnyčių 18 buvo uždarytos, o likusios 7 laukia irgi greito uždarymo. Panašiai įvyko ir su protestantų bažnyčiom visoje Sovietų Sąjungoje, kurios didžia dalimi tapo uždarytos.

Tačiau galima iš anksto pasakyti, kad ši akcija neįstengs išrauti tikėjimo iš žmonių sirdžių. Gali jie uždaryti bažnyčias bet Dievo iš tikinčiųjų sirdžių niekas nepajėgs išplėšti.

RELIGINIAI PERLAI

Norvegų rašytojos Sigfridos Unset romanas, vardu "Kristina Lauranso duktė" 3 tomų su 1373 puslapiais 1960 m. buvo Vilniuje atspausdintas lietuvių kalboje. Vertėja yra R. Jablonskytė-Rimantienė. Žinant, kad autorė 1928 m. buvo apdovanota Nobelio premija, galima tikėtis, kad ir šiame romane pabers perlų. Ištikrųjų tų perlų visa eilė, kurie veikia skaitytoją gaivinančiai. Romane aprašomos yra Kalėdinės scenos su didelių įsijautimu: "Kalėdos, štai vėl ateina ta šventosios nakties valanda, kurioje Mergelė Marija pagimdė Kristų. Betliejus tai reiškia duonos vieta. Nes ten buvo žmonijai suteikta toji duona, kuri yra mažiojo gyvenimo maistas".

Taigi ir dabartinėje lietuvių literatūroje už geležinės uždangos pasitaiko kartais gražių perlų. Tik gaila, kad jie esti sumaišomi su ateizmo pelais. *J. G.*

GYVENTI ŠIOS DIENOS APARTAMENTUOSE

Seniai, 1911 metais, Yalės Universiteto studentai pasikvietė visame pasaulyje pagarsėjusį gydytoją, kelių universitetų profesorių, William Osler, skaityti jiems paskaitos. Jie labai domėjosi, kaip jis pasiekė tokio garso. Profesorius kalbėjo jiems:

— Aš neturiu kokių noris ypatingų gabumų. Savo pasisekimo paslaptį galiu išreikšti keliais žodžiais: "Gyventi šiai dienai skirtuose apartamentuose!"

— Ką tai nori pasakyti?!

— Štai prieš keletą mėnesių plaukiau pas Jus iš Anglijos per Atlanto vandenyną pašto garlaiviu. Laivo kapitonas kartą pasikvietė mus prie komandos tiltelio. Jis paspaudė keletą mygtukų. Pasigirdo mašinų ūžimas, kažkoks traškėjimas ir... įvairios laivo dalys pasidarė atskirais apartamentais! Katastrofos atveju jos vienos galėtų paskirai plaukti ir taip išgelbėti pašto krovinius.

Panašiai ir kiekvienas iš Jūsų esate toks laivas, tik daug stebėtinesnis. Ir Jūsų kelionė daug ilgesnė. Aš norėčiau Jums patarti: Išmokite valdyti savo mašinas, kad galėtute gyventi šiai dienai skirtuose apartamentuose! Tai yra geriausia saugumo garantija gyvenimo kelionėje. Užlipkite į komandos tiltelį. Paspauskite mygtuką ir paklausykite visose gyvenimo aukštumose: ar geležinės durys uždaro Praeitį, mirusias vakarykščias dienas?

Paspauskite kitą mygtuką ir uždarykite geležinę uždangą Ateitį, dar negimusias dienas! Tada būsite saugūs šiai dienai. Uždaryti Praeitį, kad palikti praeičiai laidoti savo mirusiuosius, vakarykščias dienas, kurios kvailius skubina į liūdną likimą. Nešti vakarykščios dienos naštą draug su šios dienos verčia svyruoti net stipruolius.

Reikia užleisti uždangą prieš Ateitį. Nėra rytdienos. Tik "dabar" yra žmogaus rankose. Vėjavaikiškas energijos išblaškymas, vidujinė baimė ir nervų iškrikimas seka žmogaus žingsnius, bailiai susirūpinusiu ateitimi. Todėl gyvenkite šią dieną.

Paskui daktaras Osler papasakojo studentams, kaip ir jis pats prieš 40 metų buvęs labai susirūpinęs paskutiniais egzaminais, kaip įsitaisysiąs ar atsirasią klientų ir t. t. Tada į jo rankas pakliuvusi viena knyga su Tomo Carlyle žodžiais: "Svarbiausia yra mums regėti ne kas iš tolo neaiškiai matosi, bet žiūrėti, kas yra arti". Tą posakį jis padaręs savo gyvenimo taisykle — gyvenęs tik šios dienos rūpesčiais ir pasiekęs taip didelio pasisekimo.

Baigdamas jis patarė studentams pradėti dieną su Kristaus išmokytaja malda: "Kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien".

Iš tikrųjų, šioje maldoje prašoma vien tik duonos *šiai dienai*. Joje nesiskundžiama dėl vakarykščios. Taip pat neaimanuojama, kad ateityje gali jos pritrūkti, kad gal neteksiąs uždarbio ir kaip tada gausiąs duonos sau ir artimiesiems...

Viešpats Jėzus mus įsakmiai moko rūpintis tik šiądieną: "Taigi nebūkite bailiai susirūpinę rytojumi, nes rytdiena pati savimi rūpinsis. Kiekvienai dienai gana jos vargo."

Kristus nesako, kad nereikia rūpintis ateitimi. Reikia ja rūpintis apgalvojant, planuojant, pasiruošiant. Tačiau be baimės, jaudinimosi, nervų įtampos. Tas dažniausiai tik į nervų nusilpimą ir įvairias jų ligas veda. Gi praeitis Dievo gailestingumo rankoje, jei kas buvo blogai ar ne visai gerai padaryta.

Tad pirmas dalykas, kuris reikia žinoti apie susirūpinimų atsikratimą ar jų išvengimą: *uždaryti geležines duris į praeitį ir ateitį; gyventi šios dienos apartamentuose!*

Sulietuvino

P. Daugintis S. J.

ARGENTINOS LIETUVIAI

ROSARIO

LIETUVOS GATVĖS IŠKILMINGAS ATIDARYMAS

Š. m. vasario 25 d. Rosario lietuvių kolonija išgyveno nepaprastą džiaugsmo šventę, kuri tęsėsi per ištisą dieną. Jau iš ryto būreliai lietuvių rinkosi prie naujos lietuvių gatvės "Avenida Lituania", su nekantrumu laukdami oficialaus gatvės inauguravimo bei "pakrikštijimo" naujuoju vardu. Tik apie 11 val. pasirodžius Miesto savivaldybos sekretoriui Juan Hipolito, prasidėjo iškilmingas aktas. Su skambėjo Argentinos ir Lietuvos himnai, paskui Tėvų Marijonų provincijolas kun. Jonas Jančius pašventino naują užrašą, ir kurio uždanga buvo nuimta. Jautrų žodį ta proga tarė p. Zeferinas Juknevičius, Radijo Valandėlės direktorius, kuris nušvietė Rosario lietuvią kolonijos nueitą kelią, bei naujos gatvės reikšmę. Toliau žodį tarė Miesto sekretorius Juan Hipolito ir kun. Juozas Margis. Elzė Palaikytė, pasipuošusi tautiniais rūbais, įteikė Miesto sekretoriui Juan Hipolito gyvų gėlių puokštę.

IŠKILMINGOS PAMALDOS TAUTOS ŠVENTĖS PROGA

Rosario lietuvių kolonija su naujos gatvės atidarymu sujungė ir Vasario 16-tos — Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą. Ta proga iškilmingas Mišias atlaikė T. Marijonų provincijolas Tėv. Jonas Jančius, ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė iš Buenos Aires atvykęs kun. St. Saplis. Per Mišias giedojo mergaičių kolegijos choras.

Pamaldoms pasibaigus parapijos svetainėje trumpai buvo paminėta Vasario 16-tos šventė, kurios metu patriotinę kalbą pasakė p. Zef. Juknevičius, o viešnia iš Buenos Aires — p. Ona Ožinskienė ir rosarietė Monika Seniunaitė pasakė po eilėraštį. P-lė Elzė Palaikytė paskambino pianu. Ta pačia proga buvo paskaityti keli sveikinimai, bei protokolų ištraukos iš darbų, besirūpinant gauti naują gatvę.

ASADO PIETŪS SU GARBINGAIS SVEČIAIS

Pasibaigus minėjimui visi svečiai buvo pakviesti prie asado pietų parapijos sodelyje. Prie parengtų stalų susėdo virš 200 žmonių. Prie garbės svečių stalo matėsi Rosario naujas vyskupas Monsgr. *Guillermo Bolati*, Monsgr. G. Martin, Marijonų Provincijolas kun. Jonas Jančius, Avellanedos Namo viršininkas kun. Stanislovas Saplis, p. Ign. Padvalskis, Z. Juknevičius, keletas Rosario miesto savivaldybės pareigunų, apylinkinių parapijų klebonai bei kiti svečiai iš Buenos Aires ir Santa Fe.

Asado metu svečius linksmino radijo artistai, o kleb. kun. Margis nenuilstamai savo giedria nuotaika užėmė visus svečius. Laike pietų kalbas pasakė vysk. G. Bolati, prov. kun. J. Jančius, Arg. Lietuvių Ben-nės Tarybos pirm. Ign. Padvalskis, Miesto valdžios sekretorius Juan Hipolito, p. Zef. Juknevičius, p-nia. Rožė Simanauskienė ir kiti.

Asadą kepė Jurgis Vajėga ir Pranas Zakevičius. Svečiams stalus paruošė p. Ona Liutkevičienė, Kestutė Tichionuk, Uršulė Užkurienė. Uršulė Venciūnienė, Marija Doblevičiutė - Schostak. Prie stalų svečiams patarnavo: Angelika ir Birutė Pundytės, Milda Lukšytė, Nijolė Papečkytė, Olga Tičionytė, Vilma Moraitė, Silvia Kriaučiūnaitė, Elzė Palaikytė ir Nelida Švarlytė.

Svečiai iš Buenos Aires buvo atvykę: kun. St. Saplis, Avellanedos Namo viršininkas su Marijonų Provincijolu kun. J. Jančiumu, Zeferinas Juknevičius, "Lietuvos Aidų" valandėlės vedėjas, pp. Pranas ir Ona Ožinskai, "Arg. Liet. Balso" leidėjai, Pijus Gudelevičius "Laiko" administratorius ir ponai Kevėžai.

Iš Santa Fe buvo atvykę: Eugenija ir Viktoras Kalėdai; Petronė, Viktoras ir Aldona Zagurskai. Ponia P. Zagurskienė padovanojo lietuvišką sūrį o rosariečiai Jonas Ašmonas ir Alfonsas Lalys rifoms paaukojo likerių.

Dalyvis

• *Kun. Ant. Švedas*, Rosario lietuvių kapelionas, aplankė Kordobos lietuvius ir grįždamas buvo apsistojęs Aušros Vartų parapijoje.

BERISSO

IŠKILMINGAI PAMINĖTA VASARIO 16-JI

Š. m. vasario mėn. 24 d. "Mindaugo" draugija savo patalpose paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę, kuri praėjo pakilioje nuotaikoje.

Minėjimą atidarė "Mindaugo" pirmininkas A. Ražanskas. Buenos Aires jaunimo ansamblis "Rambynas" pasipuošęs tautiniais drabužiais, sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus. Trumpą pasveikinimo žodį tarė kolonijos kapelionas kunigas Augustinas Steigvila, kviesdamas visus susirinkusius persikelti mintimis į paliktą Tėvynę. Muzikos plokštelė pagrojo Šv. Cecilijos choro įgravuotą "Vasario 16-tos" giesmę.

Šventei pritaikintą paskaitą skaitė Argentinos Liet. Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkas Antanas Balčiūnas, iškeldamas lietuvių tautos garbingą praeitį, sudėtas aukas laisvės kovose, mūsų brolių kančias dabartinėje okupacijose ir pareikšdamas viltį, kad Lietuva vel neužilgo turės būti laisva, jeigu tik mes visi vieningai kovosime dėl jos.

Angelika Dulksnytė labai gyvai ir vaizdingai padeklamavo poeziją "Tėvynei", kuri sulaukė karštų aplodismentų. "Argentinos Lietuvių Balso" redaktorius tarė trumpą pasveikinimo žodį. Taip pat Radijo Valandėlės ir Šv. Cecilijos choro vardu sveikinimo žodį tarė p. Karolis Misiūnas.

Po pertraukos prasidėjo menine dalis, kurią išpildė Buenos Aires jaunimo ansamblis "Rambynas" vadovaujamas p. mokytojos Lidijos Petravičienės. Gražia ir jautria deklamacija Daiva Babronytė, Teresė Mačiulytė ir Zuzana Vanagaitė nukėlė visus dalyvius į brangią Tėvynę, o šokėjai sujudėjo kiemelyje savo margaspalviais rūbais, grakščiai ir puikiai sušokdami "Malūną", "Šusterį", "Kalvelį" ir "Kubilą", akordeonu akompanuojant ponui Alfonsui Petraičiui. Šokėjai susilaukė iš publikos karštų aplodismetų ir prašymo pakartoti.

Programai pasibaigus ansambliečiai dėkingumo ženklan savo mokytojai p. Lidijai Petravičienei įteikė gyvų gėlų gražią puokštę. Po to ansambliečiai su ragelių polkute išvedė Berisso jaunimą šokti ir kartu keletą valandų gražiai pasilinksmino.

Mindaugiečiai svečius iš Buenos Aires gražiai pavaišino.

IŠKILMINGOS PAMALDOS UŽ LIETUVĄ

Vasario 25 dieną (sekmadienį) Maria Auxiliadora parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos už Lietuvą, kurias atnašavo lietuvių kapelionas kun. A. Steigvila, asistuojant broliams klerikams Kęstučiui ir Vytautui Mikaloniams. Laike Mišių kapelionas savo pamoksle ispanų kalboje nušvietė lietuvių tautos didžiąją tragediją ir prašė, kad visų tautų tikintieji savo maldomis paremtų Lietuvą. Po Mišių lietuviams buvo pasakytas patriotinis pamokslas. Laike pamaldų vargonais grojo ir giedojo slovėnų kunigas Schnuerrer, kuris iš Čilės atvykęs svečiavosi Berisse.

Pamaldoms pasibaigus kaip visada kapelionas išdalino savo parapijiečiams pasiskaityti lietuviškos spaudos iš užsienio. Bendri asado pietūs įvyko "Mindaugo" draugijos patalpose. Ta proga trumpas kalbas pasakė draugijos pirm. A. Ražanskas, lietuvių kapelionas kun. A. Steigvila ir abu jaunieji klerikai broliai: Kęstutis ir Vytautas Mikalioniai, kurie pareiškė, kad bendrauti su lietuviais 100 kartų jiems mieliau negu su vietiniais.

Tautos šventės paminėjimas paliko visiems berisiečiams labai gilų įspūdį, ypač jaunieji ansambliečiai iš Buenos Aires.

Dalyvis

KRIKŠTYNOS

Vasario 11 d. "Mindaugo" draugijos uolaus veikėjo Adolfo Aurylos ir Marijos Fernandez dukrelė buvo Maria Auxiliadora bažnyčioje pakrikštyta. Krikšto tėvais buvo Elida Fernandez ir Ant. Steigvilai. Mergaitė gavo Ana Mabel vardus.

Krikštynų vaišės surengtos "Mindaugo" draugijos patalpose. Svečių tarpe matėsi iš Buenos Aires p. J. Martinonis su šeima ir p. J. Auksalis. Iš La Platos buvo atvykę: uošvė, trys švogeriai ir A. Tumosonis su šeima. Iš berisiečių buvo: B. Gaurilienė su šeima, B. Marcinkevičius su šeima, J. Kulalauskas, A. Griška ir kiti kaimynai bei pažįstamieji, kurie gražiai kartu pasilinksmino ir palinkėjo tėvams užauginti sveiką dukrelę.

Klaipėdoje mirė didvyrė motina Magdalena Leščinskienė

Š. m. sausio 8 d. Lietuvoje-Klaipėdoje mirė savo sūnaus namuose lietuvė motina Magdalena Leščinskienė, kuri buvo užauginusi 7 sūnus ir 3 dukteris. Keturi dar maži buvo miręs, o trys sūnūs ir trys dukterys dar gyvena. Trys iš jų gyvena Argentinoje: Sūnus Alfonsas Lomas de Zamora (c. Pirovano 26). Ten pat gyvena ir duktė Josefa Sadauskienė (kurios vyras mirė p. metų gruodžio 12 d.). Kitas sūnus kun. Vicentas Leščinskas, klebonas, gyvenas Ascasupi mieste. Beto Argentinoje gyvena visa eilė kitų velionies giminių, ir pažįstamų kaip antai Ona Kiveriūtė, Val. Alsina; p. A. Drazdauskaitė Stankienė, Banfielde bei kiti jos gerai pažįstami.

Velionė gimė 1872 metais Šunskų kaime, Marijampolės apskričio. Turėdama 17 metų amžiaus ištėkėjo už Vincento Leščinsko, kilimo Žiūrių - Gudelių kaimo prie Gudelių ečero. Dėl caro persekiojimo V. Leščinskas turėjo pasitraukti į Vokietiją, iš kur nuvyko į Čikagą ir išdirbęs 3 metus plieno fabrike vėl grįžo Lietuvon ir nusipirkęs ūkį laimingai gyveno su žmona, augindamas 7 vaikus ir jų dauguma išleisdami į mokslus. Vėliau užaugę sūnūs išėjo savanoriais laisvės kovosna, vienas iš jų žuvo.

Velionė praleido du pasaulinius karus, matė daug vargo ir skurdo, bet ji niekada nenusiminė, priešingai buvo visados linksma ir švelnaus būdo, darbšti ir pasitikinti Dievo Apveizda. Ji naktimis lietuviams savanoriams megzdavo šiltas kojinės ir pirštines ir siųsdavo į frontą.

Velionė buvo iškilmingai palaidota sausio mėn. 11 d. Klaipėdos naujose kapinėse. Laidotuvės įvyko pagal lietuvišką paprotį: per tris dienas velionies namuose suvažiavę žmonės ir giminės giedojo šventas giesmes, rožančių ir taip vadinamus "kalnus".

Velionies kūnas iškilmingai buvo nuvežtas į kataikų bažnyčią, kur buvo atlaikytos pamaldos su orkestru. Toliau iš bažnyčios su gedulinga procesija, su eglaitėmis papuoštų automobiliu žmonėms giedant, velionė buvo palydėta į naujus kapus, kurie randasi 6 kilometrai už miesto.

Velionies karstas buvo papuoštas daugybe vainikų nuo giminių ir net nuo svetimtaučių, kuriuos ji buvo išgelbėjusi nuo bado šmėklos. Velionės kūnas padėtas į šeimos kapą, kur nuo 1947 metų ilsis jos vyras Vincentas.

Giliame liūdesyje liko Argentinoje sūnus kun. Vincentas Leščinskas, sūnus Alfonsas, duktė Jozepa - Sadauskienė. Lietuvoje liko kitas sūnus mokytojas su žmona ir dviem dukrelem, kurie 14 metų iškentėjo Sibiro ištremime. Be to liko apie kėlias dešimt anūkų, kurie buvo pamilę savo brangią senutę. Dievas davė jai sulaukti 90 metų amžiaus, kad per tą ilgą gyvenimą nuveiktų daug didelių darbų. Ji gerai atliko savo pareiga. Tebūnie Dievas jai geras atlygintojas amžina laime.

Mylima Mama ilsėkis ramybėje Tėvų Žemėje.

Kun. Vincentas Leščinskas
V. As-bi Klebonas

Šventos Mišios

KOVO MĖNUO

3 d. 8,15 val. už aa Bronę Raudonikienę.
— 8,15 val. už aa Agotą ir Kazimierą Leikus. (Prie Marijos alt.)
4 d. 8 val. už aa Kazimierą ir Marijoną Laucius.
— 9 val. už aa Kazimierą Veličką.
— 10 val. už gyvus ir mirusius Grabauskus.
— 19 val. Gyvojo Rožančiaus int.
5 d. 8,15 val. už aa Pranciškų Šapą.
6 d. 6,50 val. už aa Bronių Skaržauską.
7 d. 6,50 val. už aa Reklaičių, Račkauskų ir Kibickų šeimas.
— 7,30 val. už Elzbietą Letonienę.
8 d. 6,50 val. už aa. Rozaliją Petrauskienę.
— 8,15 val. už aa Teklę Belaišytę-Kavaitienę.
9 d. 9 val. už aa Antaną Kepurutį (Metinės).
10 d. 6,50 val. už aa. Vincentą Lipinską.
— 6,50 val. už Kazimierą ir Petronelę Kazlauskus (Prie Marijos altoriaus).
— 8,15 val. už aa Joną Zablocką.
11 d. 6,50 val. už aa Steponą Oksą.
— 9 val. už aa Stanislovą Andriuškevičių.
— 10 val. už aa Antaną ir Emiliją Misiūnus.

Kirpykla "OLGA"
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
(karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

Casa MUSKETAS
Parduoda
- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKŠTELES, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

— COCHERIA —
LOS CONSTITUYENTES
NUOLATINIS PATARNAVIMAS AUTAIS
Lietuviams specialiai 20 % nuolaidos
Avenida de los Constituyentes 5927
Teléfono: 52-9511 arba 53-4924

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ
MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811 - 17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7208

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 Temperley F.C.N.G.R. — T. E. 243 - 5654 — Sucursal BALCARCE 510 Lomas de Zamora

Dr. Miguel Teodoro Feniak
CIRUJANO DENTISTA
CONSULTAS
Lunes, Miércoles y Viernes: de 16,30 a 21 hs.
24 de Noviembre 438, Cap., 97-8784
Martes, Jueves y Sábados: de 11 a 13 y de 14 a 20 hs.
Magdalena 1161 (Alt. Agüero 5000) V. Dominico, 207-6150

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Saplis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 150.— administracijoje, $ 165.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XIII METAI Nr. 294 — 1962 m. vasario mėn. 28 d.

Buenos Aires Avellaneda

IŠKILMINGAI ATŠVĘSTA 44-TOJI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO SUKAKTIS

Šiemet kaip ir kitais metais — Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo — Vasario 16-tosios Minėjimo sukaktį suruošė *Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba,* vasario mėn. 17 d. 21 val. Lietuvių parapijos salėje.

Šiemet ši šventė buvo gal kiek įvairesnė negu kitais metais.

Vasario 17 dieną per Radio "Lietuvos Aidai" 17 val. p. Zeferinas Juknevičius davė specialią programą ir apibudino Lietuvių Tautos kančios kelią; užbaigai buvo sugrotas Lietuvos Himnas.

Iškilmingas Vasario 16 d. Aktas Lietuvių Parapijoj

Minėjimą atidarė ALOS Tarybos pirmininkas p. J. Čikštas, nušviesdamas ALOS Tarybos rūpesčius ir pastangas lietuvių Kolonijos vienybės reikale ir pastangas Lietuvos laisvinimo byloje.

Atidarymo šventės proga Šv. Cecilijos choras vad. p. Alfonso Petraičio sugiedojo Argentinos ir Lietuvos Himnus ir giesmę Vasario 16 toji.

Apie Lietuvių Tautos pastangas laisvai gyventi, kurtis ir jos tragišką likimą — trumpai ispanų kalboje nušvietė p. J. Ziberka, ir oficialiosios dalies pabaigai Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Antanas Balčiūnas nušvietė šviesią Lietuvos praeitį, jos dabartines kančias ir mūsų pareigą Lietuvos vadavimo darbe.

Trumpą sveikinimo žodį Argentinos Lietuviams tarė kun. Jančius, Tėvų Marijonų provincijolas, kuris šiuo metu lankosi Argentinoje, džiaugdamasis, kad visų pasaulio lietuvių mintys ir pastangos yra bendros, vel matyti Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą. Tautos Fondo pirm. Ignas Padvalskis Tautos Šventės proga kreipėsi į lietuvius, kad parodytų duosnią savo širdį tautos vadavimo reikalams — Tautos Fondui.

ANCE 9-nių Europos Pavergtų Tautų organizacijos, Buenos Aires skyriaus, pirmininkas p. Zeferinas Juknevičius trumpai nušvietė Lietuvos padėtį iš tarptautinės politinės pusės.

Raštu sveikino Georgijos kovotojų s-gos pirmininkas ir Min. St. Lozoraitis.

Meninė minėjimo dalis pradėta Petro Babicko eileraščiu "Niuri Naktis", kuri su jausmu padeklamavo p. Ona Ožinskienė.

Vėliau pasirodė tautinių šokių grupė "Rambynas", kuris išpildė poezijos ir šokių pynę *"Aukso svajonės"* režisuota p. Lidijos Petravičienės. Šis šiltai malonus poezijos ir šokių ne vienam sužvilgo ir ašara akyse. Su tokiu įspūdingu "Rambyno" pasirodymu buvo užbaigta šventės pirmoji diena.

Iškilmingos pamaldos Aušros Vartų bažnyčioje

Religinė šventės dalis prasidėjo 10,30 val. iškilmingomis pamaldomis, kurias celebravo kun. Jančius, asistavo kun. Saplys ir kun. Augustinas Steigvila. Pamaldose dalyvavo ir tautinių šokių Ansamblis Rambynas su abiejų tautų vėliavomis ir gėlemis. Turiningą ir patrijotinį pamokslą pasakė kun. Augustinas Steigvila.

Žuvusiųjų už Tėvynę pagerbimas prie Lietuviškojo kryžiaus.

Po iškilmingų Mišių, tvarkingai su vėliavomis, eisenoje pajūdėjo jaunimas iš bažnyčios prie lietuviško kryžiaus parapijos sodėlyje. Prieš kryžių buvo parengtas gėdulingas karstas, prie kurio buvo prisiminti visi žuvę už Lietuvos Laisvę.

Baigus pamaldas p. Ignas Padvalskis pasakė trumpą kalbą ir susirinkusius tautiečius į religinio akto pabaigai ALOS Tarybos gen. sekretorius inž. S. Babronis prisiminė visus ir visais laikais žuvusius už Lietuvos laisvę ir jų pagerbimui mergaitės padėjo gėlių pokštę.

Tautos Didvyrių pagerbimas

Šiemet pirmą kartą po daugelio metų Tautos Didvyrių oficialų pagerbimą pavyko padaryti prie San Martin paminklo to paties vardo aikštėje. Suvažiavo nemažas skaičius tautiečių ir pašalinių žmonių. Lygiai 16 val. Ansamblio šokėjai tautiniais rūbais ir vėliavomis nešini iškilmingai artinosi prie paminklo, kur šokėjų buvo sudaryta garbės sargyba per kurių vidurį praėjo vainikas, kuris buvo padėtas prie paminklo. Po to praėjo visų organizacijų bei pavienių asmenų atstovai susikaupimo minutei. Tuo ir buvo užbaigtas Vasario 16 dienos minėjimas.

Vainiko uždėjimas buvo labai įspūdingas, primeną iškilmes mūsų Tautos Šventėje Kaune. Šios visos iškilmės pačioje salėje, bažnyčioje, sodelyje prie Lietuviško kryžiaus ir prie San Martin paminklo buvo įamžintos filmoje Prano Ožinsko, Jurgio Gilvydžio ir San Martin aikštėje televizijos TV - 7 korespondento, ir pirmadienį 8 val. ir 24 val. per televizijos žinias buvo duota trumpa rezoliucijos santrauka ir vainiko uždėjimo apeigos.

Nors minėjimas ir pasibaigė, bet jo atgarsių dar galima girdėti. Juk tikrai ir verta prisiminti, tą gražų žuvusiųjų pagerbimą prie lietuviško kryžiaus, kur tikrai niekad ir niekas nėra taip įspūdingai juos pagerbęs, galima be galo džiaugtis, kad jaunieji ansambliečiai parodė tokį pasiryžimą ir ištvermę dalyvaudami vainiko padėjimo iškilmėse, kur ne vieno svetimtaučio akys buvo į juos nukreiptos. Tas visas nuopelnas priklauso jauniesiems ir jų vadovams.

Šv. Mišios už aa Juozą Vancevičių įvyks kovo mėn. 24 d. 9 val. Aušros Vartų bažnyčioje. Giminės ir pažįstamus į pamaldas kviečia

Marija Vancevičienė ir Sūnūs

Eugenia Teresa Aidukaitė
Obstétrica
Mitre 4492 Villa Dominico
T. E. 207 - 9245

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

$ 150 — Antanas Brazaitis
„ 50 — Anicetas Audzevičius
„ 50 — Jonas Rudėnas
„ 50 — Jonas Rudis
„ 50 — Jonas Miliauskas
„ 50 — Jurgis Jurėnas
„ 50 — Juozas Saldanavičius
„ 50 — Jonas Vilutis
„ 50 — Bronius Verbickas
„ 50 — Balys Rastauskas
„ 25 — Petras Varnas
„ 20 — Marija Angelskienė
„ 20 — Adolfas Jakimavičius
„ 20 — Ona Kundrotienė
„ 20 — Felicija Meskulienė
„ 20 — Alfonsas Tamolynas
„ 10 — Viktoras Kaluina
„ 10 — Zabukas Juozapa

AUKOS RADIJO VALANDĖLEI

$ 200 — Kazimieras Čibiras
„ 200 — Jonas Petrauskas
„ 200 — Leonardas Sruoga
„ 200 — Juozas Šiušis
„ 100 — Ignas Padvalskis
„ 100 — Jonas Senkus
„ 100 — Romualdas Stukas
„ 100 — Federikas Koreikis
„ 100 — Domas Zuosas
„ 50 — Stasys Vikišius

Visiems aukotojams nuoširdus lietuviškas ačiū.

Radijo Valandėlės Vadovybė

• *Hector Levanavičius* sekmingai baigė gimnaziją ir įstojo į agronomijos fakultetą Buenos Aires mieste. Hectoras priklauso prie "Rambyno" ansamblio ir yra vienas iš valdybos veikliųjų narių.

• *Pranas Masalskis,* pardavęs pensijono namą Piedras gatvėje Buenos Aires mieste, nusipirko naują namą Villarino gatvėje, į kurį jau persikėlė gyventi.

• *Petras Kazlauskas* pagyvenęs metus laiko Š. Amerikoje, š. m. vasario mėn. 10 d. lėktuvu "Boeing" sugrįžo atgal į Buenos Aires. Tuo pačiu lėktuvu atvyko ponai P. S.Miliauskai su dukra Alicija, kurių pasitikti buvo nuvykę daugybė lietuvių: ponas Miliauskas su Ponia, pp. Tumosai, p. Virgailienė su dukra Alicija, Pijus Gudelevičius, p. E. Kazlauskienė, N. Leipus, ponia Šeškauskienė su dukra ir visa eilė kitų draugų ir pažįstamų. Jaukios sutiktuvių vaišės įvyko ponų Kazlauskų namuose.

• *Horacio Chop* su Ponia, sūnumi ir motina mėnesiui laiko išvyko į Mar del Plata praleisti vasaros atostogų.

SKELBIMAI

• *Ponia Magdalena Marčiulienė,* gyvenanti C. Mom, Nueva Pompeya, yra prašoma "Laiko" administracijai atsiųsti tikslų savo gyvenamos vietos adresą.

ATĖJO NAUJŲ LIETUVIŠKŲ MALDAKNYGIŲ

Iš Š. Amerikos yra atėję naujų lietuviškų maldaknygių. Kas nori įsigyti, prašome kreiptis į "Laiko" administraciją.

PARSIDUODA ŽEMĖS SKLYPAS

Priešais lietuvių parapiją, C. Mendoza kampas P-je Chicago, parsiduoda nedidelis žemės sklypelis su nameliu. Kreiptis informacijų reikalu "Laiko" administracijoje.

• *Mokslas Aušros Vartų parapijos mokykloje* šiais metais prasidės kovo mėnesio 7 dieną. Kas norėtų dar savo vaikus įrašyti, turi pasiskubinti.

Marijonų Provincijolas Tėv. Jonas Jančius Argentinoj

Š. m. vasario mėn. 13 d. Argentinon atvyko Tėvų Marijonų provincijolas kun. Jonas Jančius. Vieną savaitę buvo apsistojęs Aušros Vartų parapijoje. Dalyvavo Vasario 16-tos minėjime, perduodamas Š. Amerikos lietuvių sveikinimus ir kitą dieną atlaikė iškilmingas pamaldas už Lietuvą.

Vasario 24 d. nuvyko į Rosario ir apsistojo Šv. Kazimiero marijonų parapijoje, kur dalyvavo iškilmingame naujos Lietuvos gatvės "Avenida Lituania" atidaryme ir Tautos Šventės paminėjime, atlaikydamas lietuviams iškilmingas pamaldas ir pasakydamas minėjimo proga kalbą.

Toliau Tėvas J. Jančius lankysis Kordoboje — Villa del Dique ir grįždamas sustos Aušros Vartų parapijoje užbaigti savo vizitą. Kun. J. Jančius Argentinoje lankosi jau ketvirtu kartu, kaip provincijolas. Tėvai Marijonai Argentinoje jau 20 su viršum metų kaip darbuojasi lietuvių tarpe. Abu vienuolynų namai Avellanedoje ir Rosario priklauso Š. Amerikos provincijai.

• *Emilija Vilutienė* su dukra Birute, mokyklos direktore iš Blaquier, apie mėnesį laiko praleido Mar del Plata. Pakeliui užsuko į "Laiko" administraciją sutvarkyti prenumeratą.

• *Povilas Garška* bedirbdamas prekių pakrovime prie laivo krisdamas užsimušė. Tai įvyko vasario mėn. 17 d. Velionis kilimo buvo rokiškietis. Palaidotas vasario 19 d. Lanus kapuose.

LIETUVIŠKŲ JUOSTELIŲ AUDIMO KURSAI

Aušros Vartų parapijos patalpose greitu laiku prasidės lietuviškų juostelių audimo kursai, kuriuos pravesti sutiko ponia *Antanina Mikelionienė.* Audimo kursai vyks šeštadieniais po pietų. Prašomos visos mergaitės ir moterys, kurios norėtų išmokti šito gražaus meno, registruotis Aušros Vartų raštinėje darbo valandomis.

PARSIDUODA

Parsiduoda moto PUMA, 1961 metų modelis. Teirautis šeštadieniais ir sekmadieniais šiuo adresu: *General Heredia* 2305, *Villa Marconi, Sarandi.*

KORDOBA

TAUTINĖS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS

Š. m. vasario 16 d. Kordobos lietuviai paminėjo Tautos šventę religiniu aktu, įvykusiu miesto Katedroje vakare 7 valandą. Šv. Mišias už Lietuvą atlaikė kunigas Antanas Švedas, kuriose dalyvavo apie 100 lietuvių, jų tarpe ir Seselės Kazimierėtės iš Kordobos miesto.

Po pamaldų visi lietuviai bendrai nuvyko į San Martin aikštę ir prie jo paminklo iškilmingai padėjo vainiką, priminti žuvusius už laisvę ir kartu išreikšti solidarumą su Argentinos tauta.

Pilietinis Tautos šventės paminėjimas įvyko vasario mėn. 18 d. (sekmadienį) 6-jo skyriaus Lietuvių Susivienijimo patalpose, kur buvo pasakyta keletą kalbų ir gražiai kartu praleistas laikas, prisimenant Lietuvos laisvės metus.

Dalyvis

SKELBIMAS

Parsiduoda mažai vartotas nedidelis šaldytuvas.

Teirautis "Laiko" administracijoje.

1962 METŲ

KARNAVALAI LIETUVIŲ CENTRE

įvyks kovo mėn. 3, 4, 5, 10 ir 17 dienomis.

— KARNAVALO PROGRAMA BUS LABAI ĮDOMI —

Įėjimas kainuoja — vyrams 40; moterims 30.

(Mergaičių palydovai įeina veltui)

Rengia ir svečius kviečia Argentinos Liet. Centro Jaunimas